

Foreløbigt referat af Europaudvalgets møde fredag den 16. april 2010

FO Punkt 1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner (Omarbejdning)

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2009) 0126

KOM (2009) 0126 – bilag 3 (Aktuelt notat om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner)

KOM (2009) 0126 – bilag 2 (grundnotat af 13/11-09)

Justitsministeren: Denne sag er ikke på dagsordenen for det kommende RIA-rådsmøde, men den kommer muligvis på dagsordenen for rådsmødet i Konkurrenceevnerådet den 25.-26. maj 2010.

Det drejer sig om et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner.

Jeg forelægger sagen med henblik på forhandlingsoplæg. Når jeg kommer allerede i dag, er det fordi jeg gerne vil videreføre den tradition, jeg mener, jeg har med udvalget, idet jeg lægger vægt på at komme tidligt i udvalget. Det gjorde jeg som transportminister, og det vil jeg videreføre som justitsminister. Jeg synes, det er vigtigt. Jeg ved, udvalget tit diskuterer det med ministrene. Derfor gør jeg lidt ud af at sige det her, eftersom det er første gang, jeg kommer her som justitsminister. Det er vigtigt at komme tidligt, fordi det gør, at udvalget kan få reel indflydelse på tingene i god tid. Det lægger udvalgets medlemmer af gode grunde vægt på, og som tidligere medlem af udvalget er jeg helt opmærksom på det. Men jeg synes også, det er vigtigt for en minister at forelægge forhandlingsoplæg tidligt, for har man fået et mandat på et tidligt tidspunkt, kan man føre en meget mere effektiv forhandlingslinje, og ens embedsmænd kan forhandle meget mere effektivt, fordi man ved, at man har en politisk beslutning bag sig. Så man ikke lige pludselig risikerer at komme herind en fredag, lige inden man skal til rådsmøde, og så bliver hældt ned af brættet, fordi det ikke var det, udvalget ville. Derfor denne principielle indgang til i dag, nu det er første gang jeg er her i mit nyt embede.

Når jeg kommer så tidligt med forhandlingsoplægget, selv om sagen ikke er på rådsmødets dagsorden, så skyldes det, at man fra Rådets side har tilkendegivet at ville indlede trilogforhandlinger med Europa-Parlamentet ultimo april 2010, og afhængigt af forhandlingerne med Europa-Parlamentet er det muligt, at Rådet vil sætte sagen på dagsordenen for det nævnte rådsmøde for Konkurrenceevne med henblik på vedtagelse.

Forslaget drejer sig grundlæggende om at styrke kreditors retsstilling ved forsinket betaling, og forslaget indeholder bl.a. regler om kreditors krav på kompensation for inddrivelsesomkostninger ved forsinket betaling samt særlige regler for ordregivende offentlige myndigheders forsinkede betaling.

Udvalget har modtaget et samlenotat om sagen, hvori direktivforslaget og de konsekvenser, forslaget vil have for dansk ret, er gennemgået.

Som det fremgår af samlenotatets side 16, har Europa-Parlamentet endnu ikke afgivet en betænkning om forslaget, men der er udarbejdet et udkast til betænkning af Udvalget om Det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse.

Udkastet fra parlamentsudvalget indeholder en række forslag til ændringer af Kommissionens oprindelige forslag.

Et af forslagene drejer sig om at indføre regler, der indebærer, at erhvervsvirksomheder og/eller offentlige myndigheder forpligtes til at betale inden for en maksimal frist på 60 dage.

Et andet af forslagene drejer sig om at udvide anvendelsesområdet for bestemmelsen om, at kreditor i tilfælde, hvor der skal betales morarente, også har krav på et fast kompensationsbeløb svarende til 5 pct. af det skyldige beløb ved forsinket betaling. Det foreslås således, at den omhandlede bestemmelse ikke alene – som der med det oprindelige forslag er lagt op til – skal omfatte offentlige myndigheder som debitorer, men også erhvervsvirksomheder som debitorer.

FO Fra dansk side er vi samlet set positive over for direktivforslaget.

Det skyldes navnlig, at direktivet både vil kunne være med til at bidrage til at skabe mere effektive retsmidler mod forsinket betaling i forhold til det gældende direktiv om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner og vil styrke beskyttelsesniveauet for kreditorerne ved forsinket betaling.

Men jeg har dog tænkt mig at tilkendegive, at forslaget rejser en lang række uafklarede spørgsmål, og at Danmark ikke finder det velbegrundet, at princippet om parternes aftalefrihed fraviges ved at indføre regler, der indebærer, at der skal betales inden for en maksimal frist på 60 dage. Det bemærkes, at der da heller ikke fra Rådets side er lagt op til en begrænsning af aftalefriheden af den omtalte karakter.

For så vidt angår forslaget om at udvide reglen om et fast kompensationsbeløb på 5 pct. til også at gælde erhvervsvirksomheder som debitorer foreligger der ikke undersøgelser, der underbygger, at der er behov for en sådan skærpet sanktion for så vidt angår erhvervsvirksomheder. En bestemmelse af den nævnte karakter vil også kunne være meget byrdefuld for virksomhederne, og jeg har tænkt mig at tilkendegive, at Danmark på den baggrund ikke finder det velbegrundet at indføre en sådan bestemmelse.

Pia Adelsteen beskæftigede sig med de bekymringer, justitsministeren havde givet udtryk for. Hun henviste til de mange historier, der var om, at erhvervsvirksomheder havde udført et stykke arbejde for offentlige institutioner og var blevet betalt for sent. Selvfølgelig skal der være fri aftaleret, men det er de færreste virksomheder, som har en længere betalingsfrist end 60 dage.

Hun forstod, at justitsministeren var forbeholden over for ideen om et kompensationsbeløb, men hun havde det nu sådan, at hvis man ikke betalte sine ting til tiden, så måtte det koste nogle penge. Hun henviste også til, at offentlige myndigheder ofte lægger gebyrer på, hvis folk ikke betaler til tiden.

Hun forstod ikke justitsministerens bemærkning om, at en kompensationsordning ville være byrdefuld for virksomhederne.

Kim Mortensen var glad for justitsministerens indledende bemærkninger om at komme tidligt i udvalget.

Han hæftede sig ved, at Kommissionens forslag kun drejede sig om det offentlige, og at flere af høringssvarene viser, at erhvervslivet synes, det er en god idé. Han mente ikke, det er et særligt stort problem i Danmark eller i vor del af Europa, men spurgte, om det er EU-lande, hvor for sen betaling fra det offentlige er et stort problem.

Når det gælder sundheds- og sygehusområdet, må man være opmærksom på, at reglerne bør gælde såvel offentlige som private sygehuse, idet der ellers bliver tale om konkurrenceforvridning. I hvert fald bør det gælde for den del af det private område, som er i konkurrence med det offentlige. Han spurgte, om det var et synspunkt, justitsministeren ville forfægte.

Lone Dybkjær var glad for justitsministerens indledende bemærkninger, men havde i øvrigt svært ved helt præcist at forstå, hvad regeringen mente.

Hun betegnede det notat, der var fremsendt fra Justitsministeriet, som meget lidt læsbart, og appellerede til den nye justitsminister om at få udformet notaterne, så de også kunne læses af ikke-jurister.

Hun forstod, at justitsministeren var positiv, men – og så nævnte han en række punkter, hvor han var betænkelig ved forslaget. Hun spurgte, om det var korrekt opfattet, at justitsministeren ikke mente, erhvervsvirksomheder skulle med. Justitsministeren var positiv over for, at forslaget kommer til at gælde offentlige virksomheder, men er justitsministeren også positiv over for, at kompensationsbetalingen på de 5 pct. skal omfatte offentlige virksomheder? Justitsministeren ønsker ikke en generel 60 dages frist, men vil have aftalefrihed. Hun forstod godt synspunktet, men hun var uenig i det, idet hun pegede på, at især mindre virksomheder var under pres. Det er sikkert også grunden til, at Håndværksrådet generelt gik ind for en skærpelse.

Lone Dybkjær spurgte, hvorfor man ikke bare hæver morarenten i stedet for at indføre kompensation.

Hvis man ikke vil have en generel frist på 60 dage, kunne man måske lave en eller anden betalingsmodel ved hjælp af rater.

Til sidst spurgte Lone Dybkjær, hvilke reelle skærpelser der ville blive tale om, hvis alle justitsministerens betænkeligheder blev imødekommet.

Justitsministeren sagde, at som Pia Adelsteen nævnte, er der eksempler på offentlige institutioner, som ikke betaler til tiden, og det er sådan set meget godt at gøre noget ved det. Han havde ikke nogen betænkelighed ved at lægge en kompensation på 5 pct. oveni. Men en generel frist på 60 dage krænker det generelle princip om aftalefrihed. Justitsministeren syntes, det var problematisk at begynde at lave indsnævringer i aftalefriheden.

Udover det med aftalefriheden anførte justitsministeren det argument imod ideen om at udvide ordningen til at omfatte erhvervsvirksomheder, at der ikke er lavet en systematisk undersøgelse af problemets omfang, så beslutningsgrundlaget er ikke tilfredsstillende.

Justitsministeren var opmærksom på, at der er forskellige holdninger i erhvervslivet, idet nogle erhvervsvirksomheder typisk er i en kreditorsituation, måske især de små virksomheder, mens andre, typisk de store erhvervsvirksomheder, godt kan håndtere aftalefriheden.

Justitsministeren sagde i svaret til Kim Mortensen, at han mente, det ville være problematisk at undtage sundheds- og sygehusområdet.

Samtidig mente han, det ville være vanskeligt at afgrænse anvendelsesområdet, hvis man taler om private virksomheder, som konkurrerer med offentlige virksomheder. Han mente i det hele taget, man skal passe på med at lave alt for specifikke regler for særlige typer af virksomheder eller brancher.

NOT Justitsministeren lovede Lone Dybkjær, at Justitsministeriet ville bestræbe sig på at skrive læselige notater. Han fornemmede, at der var et behov for, at man fremsendte et nyt notat, som mere systematisk redegør for, hvad der sker af ændringer efter Kommissionens forslag, og hvilke ændringer der vil ske, hvis man følger indstillingen fra udvalget i Europa-Parlamentet. Det ville han gøre efterfølgende.

Det er en mulighed bare at hæve morarenten, men morarenten bruges også i meget anden lovgivning. Det er derfor, man har valgt modellen med en kompensationsbetaling, når det drejer sig om offentlige institutioner.

Pia Adelsteen forstod godt justitsministerens bekymringer vedrørende aftalefriheden, men ude i den virkelige verden ved man, at store erhvervsvirksomheder og offentlige institutioner dikterer betalingsbetingelserne for små og mellemstore virksomheder, hvis de ønsker at levere til dem.

Hun forstod, at justitsministeren ville afvise forslaget om at undtage sundhedssektoren, hvilket hun syntes var udmærket.

Bjarne Laustsen erkendte, at man altid kan diskutere, hvor meget man skal blande sig i det, der aftales mellem to personer, men det er meget vigtigt, at der ikke sker forskelsbehandling mellem private og offentlige virksomheder.

Han nævnte, at det er et stort problem, at IC4-togene ikke er leveret til tiden.

Lone Dybkjær forstod ikke helt, om justitsministeren gik ind for et kompensationsbeløb.

Hun havde forstået justitsministeren svar vedrørende morarenter, og droppede ideen om blot at sætte morarenten op.

Mener justitsministeren også, der skal være aftalefrihed, når det drejer sig om offentlige institutioner, eller mener han, at offentlige institutioner altid skal betale inden for 60 dage?

Lone Dybkjær delte Pia Adelsteens opfattelse af, at mindre virksomheder ofte oplever at blive presset med hensyn til betalingsfrister, og pegede på, at politikerne ellers siger, at de vil støtte de mindre og mellemstore virksomheder.

Kim Mortensen forstod, at der ville komme et letforståeligt notat – efter at der var givet mandat.

Han gentog sit spørgsmål om, i hvilke lande det er et stort problem, at offentlige institutioner betaler meget sent.

Han gentog ligeledes sit synspunkt om konkurrenceforvridning mellem offentlige og private sygehuse.

Justitsministeren mindede om, at hans forhandlingsoplæg gik ud på, at Danmark er positiv over for Kommissionens forslag, men at man var betænkelig ved nogle af de ændringsforslag, som et udvalg i Europa-Parlamentet ville stille. Men han havde ikke sagt, at det var en absolut betingelse, at disse ikke kom med i det endelige forslag. Han regnede med, at sagen vil blive drøftet i Konkurrenceevnerådet den 25.-26. maj, og derfor ville der være mulighed for at vende tilbage til sagen og eventuelt forelægge et nyt forhandlingsoplæg, når sagen var bedre oplyst i et nyt notat, og når man vidste noget mere om, hvordan Rådet så på de forskellige ændringsforslag fra parlamentsudvalget. Fra Rådets side er der ikke lagt op til en begrænsning af aftalefriheden, og både Rådet og Kommissionen har tilkendegivet, at de er uenige i

bemærkningerne fra udvalget i Europa-Parlamentet. Oprindeligt var det ikke meningen, at man ville regulere erhvervsvirksomheders betalingsfrister.

Justitsministeren ville ikke gå ind i sagen om IC4-togene, som ikke vedrørte hans ressort, men henviste til, at der var indgået en aftale, som indebar en klækkelig kompensation på grund af forsinkelserne.

Justitsministeren svarede Kim Mortensen, at problemet nok er, at de offentlige institutioner har meget forskellige kulturer med hensyn til at betale til tiden i de forskellige lande.

Jesper Petersen var ikke parat til at give mandat i dag og var derfor glad for justitsministerens tilkendegivelse. Han pegede på, at vi i Danmark har mange små og mellemstore virksomheder, så det er et argument, der tæller, hvis de faktisk bliver ramt.

Pia Adelsteen mente, problemet var stort i Danmark, hvor mange kommuner også betalte for sent, men det kan vi vel klare gennem inkassoreglerne. Hun ville også gerne vide, hvor stort problemet egentlig er i EU, og hvorfor det er EU, der kommer med dette forslag.

Hun bakkede Lone Dybkjærs ønske om at få læselige notater op.

Også hun så gerne, at man udskød mandatgivningen.

Lone Dybkjær betegnede det som fint, at justitsministeren var så forhandlingsvillig, og at han havde lovet et læseligt notat. Som hun forstod det nu, sagde justitsministeren, at vi vil stramme kravene over for offentlige institutioner. Det ville betyde, at hvis en lille virksomhed i Danmark laver en aftale med en offentlig myndighed i Italien, skulle denne betale til tiden.

Det kan godt være, Rådet og Kommissionen er uenige med Europa-Parlamentet, men hvis der skal opnås et resultat i forligsproceduren, må man til en vis grad tage hensyn til Europa-Parlamentets synspunkter.

Lone Dybkjær roste justitsministeren for at være kommet i god tid. Derfor er der mulighed for at udskyde mandatgivningen.

Bjarne Laustsen spurgte, hvad det vil føre til af klager, at man nu gør det til EU-stof. Det bad han om også blev beskrevet i det lovede notat.

Næstformanden roste justitsministeren for at være kommet med en tidlig forelæggelse. Hun forstod, at han for indeværende var indstillet på at trække sit forhandlingsoplæg tilbage, og spurgte, om han kan vente med at forelægge det, til forslaget kommer til diskussion igen i Rådet. På det tidspunkt vil Europaudvalget have fået et notat, som giver mere klarhed over de forskellige ændringer.

ÆF **Justitsministeren** trak sit forhandlingsoplæg tilbage på nuværende tidspunkt, idet han tilføjede, at han forstod diskussionen i Europaudvalget sådan, at han godt kunne tilkendegive, at Danmark generelt er positiv over for, at der sker en regulering på dette område, men den specifikke regulering vil man vurdere nærmere og tage stilling til på et senere tidspunkt. Måske vil sagen komme op på et møde i Coreper den 5. maj, men det er usikkert. Justitsministeren regnede med, at han måske ville forelægge et nyt forhandlingsoplæg forud for mødet i Konkurrenceevnerådet den 25.-26. maj.

NOT Justitsministeren var ikke i stand til at svare i dag på Bjarne Laustsens
spørgsmål om, hvad forslaget vi afstedkomme af klager, men det
ville man undersøge.

Næstformanden konkluderede, at justitsministeren på nuværende tidspunkt trak sit forhandlingsoplæg tilbage, og at han ville forelægge et nyt på et senere tidspunkt.